

Stilling, er ganske i Overensstemmelse med de Grundsætninger, hvorefter Verden er bleven regjeret“.

Det er ikke her Stedet til at indlade sig paa nogen udførlig Begrundelse af Berettigelsen til, at Kvinden, enten i det Hele eller i dette eller hint, bør stilles jevnbyrdig med Manden. Om dette Æmne er der skrevet hindstørre Bøger, hvortil her kun kan henvises. Her skal saaledes mindes om og peges tilbage paa det Meget, der siden Midten af vort Hundrebaar med en vaagnende og varmt følende Humanitetsfølelses Styrke, men ogsaa med Sandhedens klare og nimodsigelige Beviskraft, er kommet frem i Tale og Skrift, især hos de Folkesamfund, der staa os Danske nærmest i Afstamning og folkeligt Slægtskab (Nordmænd, Svenskere, Englestmænd og Nordamerikanere.) I saa Henseende skal her særligt kun aldeles kortelig henvises til det store Kvindemøde, som holdtes i Staten Ohio i Foraaret 1850, hvortil der senere hen paa Aaret sluttede sig en Række Møder i andre nordamerikanske Stater, som støttedes af talrige Mænd. Og ret betegnende er det, at mange af disse Mænd vare fremtrædende Ledere for den beslægtede Sag: Negerfrigjørelsen. Herved fik Kvindesagen en af sine første Tilskyndelser og en Fremtidsopgaves Daab. Mærkeligt er det forøvrigt, at en saadan tilfældig Begivenhed som den amerikanske Borgerkrig 1860—63 skulde bidrage mægtigt til at vise, hvad Kvinder duer til, særligt som Lærere, idet den umaadelige Forbrug af Mænd til Krigen's Gjerning gjorde Plads i flere Retninger for Kvinderne.

Efter at have henledet Opmærksomheden paa foranstaaende korte Tilbageblik vil det vistnok erkjendes at være i sin Orden, naar der hernæst meddeles en ligeledes kort Oversigt over, hvorledes det forholder sig med den gifte Kvindes formueretlige Stilling i andre Stater. (Her er for det meste som Kildebestrift benyttet: „Om Ægtefællers formueretlige Bigestillelse, af Frederik Wajer. Kjøbenhavn 1884“.)

Vi begynde med det os nærmest beslægtede Norge. I dette Land gjælder nu Loven af 29de Juni 1888 om Ægtefællers Formuestilling, hvorefter vel Formueskæleskab er Reglen, men dog med store og væsentlige Undtagelser. (Se Bilag I.).

I Sverige gives der siden 11te December 1874 tre Maader, hvorpaa gift Kvinde kan komme til at raade over sit Særeie, nemlig før Giftermaalet ved Ægtepagt, under Giftermaalet ved Gave eller Testament, forsaavidt Forældrene ønske at tilfikkre hende en vis Formue, der skal være frigjort for Mandens Forvaltning, og endelig har Hustruen Ret til at raade over de Midler, som hun under Ægtefættet erhverver sig ved eget personligt Arbejde. Sverige og Danmark staaer i øvrigt i de fleste Henseender paa lige Fod i hvad der vedrører gift Kvindes Formuesret, Sverig dog i flere Retninger forud for Danmark med Hensyn til Kvindens Bigestillelse med Manden. (Sefr. Bilag II.).

I Finland er Forholdet i at væsentligt ordret efter den gamle svenske Giftermaalslovs af 1734, hvorefter Formueskæleskab er Hovedsagen, og Manden er Hustruens „Maalsmand“.

Rusland er Hjemsted for en mærkelig Blanding af Kulturstrømninger paa dette Omraade. Der mødes Orientens despotiske Mand med Occidentens Frihedsluftning. Der findes ikke Fælleseje; hver af Ægtefællene raader over over sit Særeie, med Hensyn til Kjøb og Salg og Pantfætning, hvorimod Arvelovgivningen behandler den gifte Kvinde meget stedmoderligt.

I Tyskland raader en broget Mangfoldighed mellem de tidligere 39 Stater af Forbundet. Manden faar ofte ved Ægtefættet Raadighed over Hustruens Formue, hvor ikke anderledes er bestemt ved Ægtepagt. Dog raader Hustruen paa de fleste Steder over egen Arb., og hendes Særeje er ofte værget imod at tjene til Dækning af Mandens Gjæld.

I Østrig og en Del af Ungarn er romersk Dotalret Grundlaget. Søvrigt af-